

अनुत्तरप्रकाशपञ्चाशिका (anuttaraprakāśapañcāśikā) *f.* title of a work, *nt.*

अनुत्तरप्रदान (an-uttarapradāna) *n.* non-giving of a reply सत्रीलं लोकनेनेव स्वानुकूल्यप्रकाशनम् । अनुत्तरप्रदानेन स्वस्वातन्त्र्यप्रकाशनम् BhāvPra. (Śā.) 118.4(5); पूज्यक्रोधे तु चेष्टाः स्युः ... अनुत्तरप्रदानाङ्गस्वेदगद्रिकादयः RasāŚn. 159.22 (2.135); 107.2 (2.24)

अनुत्तरप्रभ (anuttara-prabha) *adj.* possessed of highest brilliance प्रभावकैरेवमनुत्तरप्रभैरयं समग्रैरपि राजते गणः । न रत्नजातिः खलु सा प्रजायते रत्नाकरं या समतीत्य वर्तते Gurvā. 460.

अनुत्तरप्राज्ञपुण्य (anuttaraprājñya-puṇya) *n.* highest and abundant merit प्राप्तः स कल्पेभिवन्द्यत्वमन्यद्रा स्थानमुत्तमम् । मोदतेऽनुत्तरप्राज्ञपुण्यसंभारभाक् ततः YogŚā. 3.153.

अनुत्तरप्राप्तनवनवोपचार (anuttaraprāpta-navanavopacāra) *m.* newer and newer treatment received in the best (possible) manner (हरिवाहनः) उपयम्य ... तिलकनञ्जरीम्, स्थित्वा च तन्मातृपक्षस्य चक्षुप्रीत्ये यथोत्तरमनुत्तरप्राप्तनवनवोपचारचारुणि ... अहानि TilaMañ. 425.15.

अनुत्तरफलोदया (anuttara-phalodayā) *adj.* (f.) having excellent accomplishment (lit. appearance) of fruit श्रीशालेः साधुमूर्धन्यामनुत्तरफलोदयाम् । विचारयन्तु चतुरा मङ्गल्यामक्षतश्रियम् ŚāliC. 7.1.

अनुत्तरब्रह्मानन्द (anuttara-brahmānanda) *m.* unsurpassable joy of Brahman अत्रानुत्तरब्रह्मानन्दप्रदानुपविष्टस्य मुक्तस्य ... गानं कर्तव्यतया न विधीयते BrahmSūBh.(Śrī.) ii. 498.13 (on iv. 4.19)

अनुत्तरब्राह्मण्ययोग (anuttarabrahmāṇya-yoga) *m.* association of the excellent nature of a brahmin (ब्राह्मण्यं ब्रह्मचक्रं च तदेव ब्रह्मवर्तनात्) क्लेशानां वहनाद् ब्राह्मण्यं ब्रह्मचक्रं तु अनुत्तरब्राह्मण्ययोगात् AbhidhKoBb. 371.2 (on 6.54) (Sphuṭā. वाहिता अनेनानेकविधाः पापका अकुशला धर्मा इति ब्राह्मणः । तद्भावो ब्राह्मण्यम् — अनात्रवो मार्गः ।... अनुत्तरब्राह्मण्ययोगादिति । अनुत्तरानास्त्वमार्गयोगादित्यर्थः एष हि भगवान् ब्रह्मेति एतदुदाहरणम्)

अनुत्तरभाषण (an-uttarabhāṣaṇa) *n.* non-uttering or non-articulating of an answer विद्याभिजात्यसंपत्तिमदेऽनुत्तरभाषणम् । अवज्ञागर्भितं वाक्यं सुहृदामप्यनादरः BhāvPra.(Śā.) 17.17(1)

अनुत्तरम् (anuttaram) *adv.* I so that there is no reply इन्त अनुत्तरमभिहितम् Prati. 4.24(1); अनुत्तरं प्रतिहतश्चालयन्नन्यसंकथाः । कालं विलम्बयामासेष्टानध्यायकृतादरः PrabhāC. 157.13; II without a reply अनन्तरं परममिति प्रपन्नवाननुत्तरं द्रुहिणसुतस्य तद्वचः ।... अङ्गदः RāmC. 15.49.

अनुत्तरमनुष्यधर्म (anuttara-manuṣyadharmā) *m.* superior or uncommon quality of a man यः पुनर्भिन्नरभिजानन्नपरिजानन्नसन्तमसंविद्यमानमनुत्तरमनुष्यधर्ममल[मार्थ]विशेषा[धिगम]ज्ञानं वा] दर्शनं स्पर्शविहारतां वा प्रतिजानीयात् ... अयमपि भिन्नः [पाराजिको भवत्यसं]वास्यः PrātiSū. 8.16.

अनुत्तरमय (anuttara-maya) *adj.* [f. -I] consisting of that which has nothing preceding (i.e. the initial sound a) अवर्णोऽप्येकधा पूर्वमनुत्तरमयात्मना । स्वरव्यञ्जनभेदेन स द्विधा व्यवतिष्ठते AhirbuS. 16.41; (एवंविधा क्रियाशक्तिः) अनुत्तरमयी भूयो विन्दै संप्रतिष्ठति AhirbuS. 16.66.

अनुत्तरयोग (anuttara-yoga) *m.* one of the Buddhist Tantric text, PW.

अनुत्तरयोगतन्त्र (anuttarayoga-tantra) *n.* one of the four classes of Buddhist Tantra, PW.; title of the last of the four Bauddhatantras, MW.

अनुत्तरराज (anuttararāja) *m.* name of a Bodhisattva अचलदेवस्य अचिन्त्यश्रियो विमोक्षचन्द्रस्य अनुत्तरराजस्य ... बोधिसत्त्वस्य GaṇḍVyū. 348.4 [DBHS.]

अनुत्तररूढ (anuttara-rūḍha) *adj.* accompanied by the sound a क्रोधीशः श्रीकण्ठारूढः कोणत्रयं लक्ष्मीः । मांसमनुत्तररूढं वाग्भवकूर्दं प्रकीर्तितं प्रथमम् VarivaRaha. 9.

अनुत्तरलक्षण (anuttara-lakṣaṇa) *adj.* characterized as not followed by anything (अपूर्वानुत्तरलक्षणत्वादाद्यन्तयोः सिद्धमेकस्मिन्) अपूर्वलक्षण आदिरनुत्तरलक्षणोऽन्तः MahāBh. i. 77.26 (on i. 1.21)

अनुत्तरलक्षणत्व (anuttaralakṣaṇa-tva) *n.* the state of being characterized as followed by nothing अपूर्वानुत्तरलक्षणत्वादाद्यन्तयोः सिद्धमेकस्मिन् Vār. 6 on P. i. 1.21; MahāBh. i. 77.26 (on i. 1.21)

अनुत्तरवङ्गसंगरजय (anuttaravaṅgasāṅgara-jaya) *m.* victory at the battle in the southern Vaṅga यस्यानुत्तरवङ्गसङ्गरजये नौवाटहीहीरवत्रस्तै-दि(Read त्रस्तैर्दि)करिभिश्च यत्र चलिंतं चेन्नास्ति तद्गम्यभूः EI. ii. 351.15.

अनुत्तरवादिता (anuttaravādi-tā) *f.* the state of being one who

does not utter (i.e. give) any rejoinder श्वश्रुश्चशुरपरिचर्या तत्पारतन्त्र्यमनुत्तरवादिता ... इत्येकचारिणीवृत्तम् KāmSū. 239.22 (4.1) (JayaMa. तयोः प्रत्युत्तरं न देयम्)

अनुत्तरवादिन् (an-uttaravādin) *adj.* not giving (lit. uttering) any reply यदि च सर्वदेवानुत्तरवादिनं न पराजयेद्राजा ततो व्यवस्थामङ्ग आपद्यते Manu-Bh. ii. 99.28 (on 8.57)

अनुत्तरवासिता (anuttaravāsi-tā) *f.* (Jain.) the state of being one who resides in the highest heavenly region (inhabited by the gods) आराधनां समाराध्य कृत्वा कालं समाधिना । विधिनानन्तवीर्योऽपि प्रातोऽनुत्तरवासिताम् BrKathāK. 46.50.

अनुत्तरवासिन् (anuttara-vāsin) *m.* (Jain.) one residing in the highest heavenly region (inhabited by the gods) जनेभ्यः सुखिनो भूपाः भूपेभ्यश्चक्रवर्तिनः ।... ततोऽनुत्तरवासिनः PadmP.(Ra.) 105.188.

अनुत्तरविमर्शमयी (anuttaravimarśa-mayī) *adj.* (f.) consisting of the supreme self-consciousness 'चित्तिः' एव भगवती ... अनुत्तरविमर्शमयी शिवमट्टारकाभिन्ना 'हेतुः' कारणम् PratyabhiHr. 2.7(1)

अनुत्तरविमर्शलिलिपिलक्ष्यविग्रहा (anuttaravimarśalilipilakṣya-vigraha) *adj.* (f.) whose body is defined by the alphabets a and ha (i.e. all the sounds from a to ha) स्फुटशिवशक्तिसमागमबीजाङ्कुररूपिणी पराशक्तिः । अगुनरूपानुत्तरविमर्शलिलिपिलक्ष्यविग्रहा भाति KāmKaVi. 3.

अनुत्तरविमान (anuttara-vimāna) *m., n.* (Jain.) the highest heavenly region (inhabited by the gods) निहत्याशेषकर्माणि मोक्षं प्राप्ते यशोधरः । अनुत्तरविमानं च गतोऽनन्तबलोऽपि सः BrKathāK. 46.56; अनुत्तरविमानानां विमानमिव किंचन । सुदर्शनाख्यां शिविकां पत्ये हरिरस्ययत् TriṣaŚa-PuC. i. 3.29; i. 6.457; अनुत्तरविमानेषु विमाने विजयाभिधे । त्रयस्त्रिंशत्सागरायुः सोऽमरः समजायत TriṣaŚaPuC. ii. 1.306; ii. 2.33; अनुत्तरविमानानि पञ्चैव हि भवन्ति तु TriṣaŚaPuC. ii. 3.779.

अनुत्तरविमानतस् (anuttaravimāna-tas) *adv.* (Jain.) from the highest heavenly region (inhabited by the gods) असाविदानीं विजयादनुत्तरविमानतः । अच्योष्ट जगदानन्दनिदानं परमेश्वरः TriṣaŚaPuC. ii. 2.39.

अनुत्तरविमानिन् (anuttaravimān-in) *m.* one residing in the highest heavenly region (inhabited by the gods) तस्यां पञ्चोत्तराख्योऽभू-च्युपः सर्वनृपोत्तरः । अनुत्तरविमानिभ्य इवैकः कश्चिदागतः TriṣaŚaPuC. iii. 8.4.

अनुत्तरविरोधिज्ञान (anuttaravirodhi-jñāna) *n.* knowledge not contradicted subsequently शुक्तिरियमिति ज्ञानानन्तरं रजतमिदमिति ज्ञानस्य दर्शनात् । अनुत्तरविरोधिज्ञानं वाचकमिदं तु सोत्तरमित्यपि न । कदाचिदनुत्तरस्यापि रजतज्ञानस्य संभवात् NyāySu.(Ja.) 444B.10 (on ii. 3.14)

अनुत्तरविषय (anuttara-viṣaya) *adj.* referring to anuttara (i.e. Śiva) अथ शब्दाशैश्व न संगच्छते । स हि सजातीयनिश्चयानन्तर्भवतिः उत्तरस्वरूपावधारणमन्तरेण च अनुत्तरविषयस्यैकप्रश्नस्य अनुपपत्तिः ParāTri. 94.10.

अनुत्तरवेदिक (anuttaravedi-ka) *adj.* not connected with (i.e. not performed on) the high altar यत्किं च राजस्येऽनुत्तरवेदिकं तदत्र सर्वं क्रियते KāthS. 37.4 (iii. 87.1); ĀpaŚS. xxii. 25.15; नानुत्तरवेदिके पाशुक्तं प्रणयनं विद्यते ĀpaŚS. viii. 1.8.

अनुत्तरवेदीक (anuttaravedī-ka) *adj.* not connected with (i.e. not performed on) the high altar यत्किं च राजस्येऽनुत्तरवेदीकम् । तत् सर्वं भवति TaiBr. II. vii. 5.2.

अनुत्तरशक्तिशालिन् (anuttarasaktiśāl-in) *adj.* possessed of or endowed with the highest power तदात्मकः यः अनुत्तरशक्तिशाली — सर्वातिशायिस्वातन्त्र्यशक्तिभूषितः Bhāsk. i. 25.22 (on i. 1.1)

अनुत्तरशास्त्रीय (anuttaraśāstrī-ya) *adj.* (a person) taught or trained in the highest (mystic) lore अस्या ऐश्वरी वागिति नामानुत्तरशास्त्रीयाः (जनाः) कथयन्ति Bhāsk. ii. 177.6 (on ii. 4.11)

अनुत्तरश्री (anuttaraśrī) *m.* name of a Bodhisattva अनुनयगात्रस्य अशुद्धतर्कमोऽनुधर्ममतेरनुत्तरश्रियो ब्रह्मदेवस्य ... बोधिसत्त्वस्य GaṇḍVyū. 348.5 [DBHS.]

अनुत्तरश्री (anuttara-śrī) *f.* prosperity of the highest heavenly region (inhabited by the gods) गुणैर्यदध्ययनकलापकीर्तिता अनुत्तरा प्रशमिषु जालिमुल्यकाः । अनुत्तरश्रियममजन् SiddhāĀSta. 18 (comm. अनुत्तराणि विजयादीनि पञ्चविमानानि तेषां श्रियममजन्)

अनुत्तरश्री (anuttara-śrī) *adj.* possessing supreme glory अनुत्तरं दानमनुत्तरश्रियोऽप्यनुत्तरं मानमनुत्तरं यशः । श्रीशालिभद्रस्य गुणा अनुत्तराः ŚāliC. 7.145.

अनुत्तरश्रीक (anuttaraśrī-ka) *adj.* possessing unsurpassed pro-